

**PROGRAM WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ IM.ŚW . JANA KANTEGO
Z ODDZIAŁAMI GIMNAZJALNYMI
W TRYŃCZY
REALIZOWANY W ROKU SZKOLNYM 2017/2018**

I. Wstęp

Podstawę do opracowania Szkolnego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego stanowią: art. 26 ustawy z dnia 14 grudnia 2016r. „Prawo oświatowe” (Dz. U. z 2017r. poz. 59) oraz wytyczne polityki oświatowej państwa oraz priorytety Podkarpackiego Kuratora Oświaty na rok szkolny 2017/2018, to jest:

1. Bezpieczeństwo w Internecie. Odpowiednie korzystanie z mediów społecznych.
2. Podniesienie jakości edukacji matematycznej, przyrodniczej i informatycznej.
3. Wzmocnienie wychowawczej roli szkoły.
4. Podniesienie jakości edukacji włączającej w szkołach.
5. Wdrażanie nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego.

Ponadto przy konstruowaniu programu wzięto pod uwagę komunikat Ministerstwa Edukacji Narodowej, który dotyczył zasad komunikacji internetowej oraz skutków cyberprzemocy, diagnozowania wskaźników cyberprzemocy, rejestrowania dowodów cyberprzemocy, sposobów reagowania na cyberprzemoc, radzenia sobie ze skutkami przemocy.

W programie uwzględniono przede wszystkim wnioski analizy sytuacji wychowawczej i profilaktycznej w szkole w roku szkolnym 2016/2017 (analiza dokumentacji szkolnej, informacje od nauczycieli, uczniów i rodziców).

Przeprowadzona we wrześniu 2017 roku diagnoza środowiska szkolnego (badania ankietowe, obserwacja i spostrzeżenia, rozmowy i konsultacje) wskazała najważniejsze problemy, które pozwoliły określić obszary działań wychowawczych i profilaktycznych na bieżący rok szkolny:

- 1) budowanie własnej tożsamości, poszukiwanie siebie, patriotyzm, Ojczyzna;
- 2) przystosowanie do życia społecznego – kształtowanie postaw, wychowanie do wartości;
- 3) właściwa komunikacja interpersonalna – zgoda, porozumienie, tolerancja, grzeczność, uprzejmość;
- 4) przeciwdziałanie przemocy, agresji, dyskryminacji – bezpieczeństwo w szkole i poza szkołą;
- 5) poszukiwanie drogowskazów – autorytetu, ideały, wartości;
- 6) nieuleganie złudzeniom, manipulacji, wpływ na innych, poszukiwanie prawdy;
- 7) budowanie aspiracji edukacyjnych, motywacja do nauki;

- 8) rozwijanie zainteresowań i pasji;
- 9) profilaktyka i promocja zdrowia fizycznego i psychicznego;
- 10) wskazywanie wartości tradycji, pamięci – zwyczaje, obyczaje, pamięć o przodkach;
- 11) budowanie postaw patriotycznych, patriotyzm lokalny;
- 12) sprostać obowiązkom, być odpowiedzialnym za siebie i innych;
- 13) profilaktyka zagrożeń i uzależnień;
- 14) ochrona przed negatywnym wpływem Internetu i mediów;
- 15) rozwijanie kompetencji czytelniczych.

Ewaluacja Programu Wychowawczego i Programu Profilaktyki Zespołu Szkół Szkoły Podstawowej i Gimnazjum im. św. Jana Kantego w Tryńcy w roku szkolnym 2016/2017 wykazała skuteczność w realizacji zaplanowanych działań, dlatego też Program Wychowawczo – Profilaktyczny na rok szkolny 2017/2018 w dużym stopniu bazuje na dotychczasowych założeniach pracy wychowawczej, profilaktycznej i opiekuńczej.

Zadania wychowawczo-profilaktyczne szkoły są podporządkowane nadrzędnemu celowi, jakim jest wszechstronny rozwój ucznia w wymiarze emocjonalnym, społecznym, kulturowym, moralnym, intelektualnym, zdrowotnym i ekologicznym.

Założeniem Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Szkoły Podstawowej im. św. Jana Kantego w Tryńcy jest wspomaganie wychowawczej roli rodziny, z uwzględnieniem prawa do przekonań religijnych, ideowych, światopoglądowych oraz wolności sumienia. Szkoła zapewnia wspomaganie rozwoju uczniów, z uwzględnieniem ich indywidualnej sytuacji, zapewnia ochronę przed przemocą, dyskryminacją, zawsze kieruje się dobrem ucznia, troszczy się o jego zdrowie, kształtuje właściwą postawę moralną i społeczną z zachowaniem poszanowania godności osobistej.

II. Adresaci programu

Program Wychowawczo-Profilaktyczny jest adresowany do uczniów Szkoły Podstawowej im. św. Jana Kantego z oddziałami gimnazjalnymi w Tryńcy. Jego realizatorami są: dyrekcja szkoły, wychowawcy klas, nauczyciele, pracownicy administracji i obsługi, pielęgniarka szkolna, rodzice uczniów oraz instytucje współpracujące ze szkołą.

III. Cele programu

1. Wspomaganie i wspieranie rozwoju osobowości każdego ucznia.
2. Kształtowanie i rozwijanie umiejętności społecznych umożliwiających właściwe funkcjonowanie w relacjach międzyludzkich.

3. Wyposażenie ucznia w umiejętności niezbędne do współpracy i współdziałania w zespole.
4. Rozwijanie poczucia własnej tożsamości, wartości i tolerancji wobec innych.
5. Kształtowanie postaw bycia dla innych – poświęcenie, altruizm, miłosierdzie.
6. Doskonalenie umiejętności słuchania innych, prowadzenia dialogu, poszanowania poglądów drugiego człowieka.
7. Wskazywanie sposobów rozwiązywania dylematów moralnych, trudnych problemów, radzenia sobie ze stresem.
8. Rozpoznawanie zagrożeń występujących w środowisku oraz we współczesnym świecie, przeciwdziałanie tym zagrożeniom.
9. Rozwijanie umiejętności podejmowania decyzji, dokonywania wyborów, przewidywania konsekwencji swych czynów.
10. Poznanie i przestrzeganie zasad bezpiecznego funkcjonowania w szkole i poza szkołą oraz w świecie wirtualnym.
11. Podnoszenie kompetencji komunikowania się z innymi ludźmi, w tym za pomocą narzędzi technologii informacyjno-komunikacyjnej.
12. Uczenie szacunku i poszanowania wspólnego dobra jako podstawy życia społecznego.
13. Przygotowanie do życia w rodzinie, społeczności lokalnej, w państwie i świecie.
14. Kształtowanie postaw patriotycznych i obywatelskich.
15. Kształtowanie postaw i nawyków prozdrowotnych oraz proekologicznych.
16. Dostarczanie informacji na temat środków uzależniających oraz zagrożeń z nimi związanych.
17. Ukazywanie różnych alternatyw prowadzenia zdrowego stylu życia, sposobów spędzania wolnego czasu.
18. Eliminowanie zagrożeń utraty zdrowia i życia.
19. Informowanie o konsekwencjach zachowań aspołecznych i destruktywnych.
20. Upowszechnianie czytelnictwa – rozwój kompetencji czytelniczych.

IV. Obowiązki podmiotów odpowiedzialnych za realizację programu

1. Dyrektor/wicedyrektor szkoły:

- dąży do systematycznej współpracy Rady Pedagogicznej, Rady Rodziców i Samorządu Uczniowskiego w procesie wychowania i profilaktyki;

- planuje rady szkoleniowe z zakresu wychowania i profilaktyki;
- ustala zasady postępowania w przypadku pojawienia się w szkole problemów uzależnienia;
- podejmuje ostateczną decyzję wobec uczniów, którzy nie przestrzegają statutu szkoły;
- dąży do stworzenia wokół szkoły stref wolnych od środków uzależniających poprzez:
  - wprowadzenie całkowitego zakazu posiadania i używania narkotyków w szkole i wokół niej,
  - wprowadzenie całkowitego picia alkoholu i palenia papierosów na terenie szkoły,
  - zabezpieczenie szkoły tak, aby osoby obce nie mogły wchodzić do budynku szkolnego,
  - współpracę z Policją i innymi instytucjami.
- sprzyja pozytywnym relacjom nauczyciel-uczeń, uczeń-nauczyciel, nauczyciel-rodzic;
- wspiera finansowo działania profilaktyczne na miarę możliwości finansowych szkoły.

2. Rada pedagogiczna:

- diagnozuje sytuację wychowawczą – profilaktyczną szkoły;
- uczestniczy w realizacji Programu Wychowawczo – Profilaktycznego;
- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej i profilaktycznej szkoły;
- reaguje na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia;
- uczestniczy w ewaluacji Programu Wychowawczo – Profilaktycznego.

3. Zespół wychowawców:

- diagnozuje sytuację wychowawczą - profilaktyczną szkoły;
- określa cele pracy wychowawczo - profilaktycznej na dany rok szkolny;
- opracowuje procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością;
- opracowuje zasady współpracy z Sądem Rodzinnym, Policją;
- analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawczo – profilaktyczne;
- podejmuje działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych i profilaktycznych.

4. Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych;
- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów;
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością;
- udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych;
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji;
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia;
- poszerzają wiedzę na temat środków uzależniających, zasad komunikacji i rozwiązywania problemów;
- szkolą się w zakresie:
  - 1) kontroli czasu korzystania z Internetu,
  - 2) kontroli i dostępności treści internetowych,
  - 3) diagnozowania wskaźników cyberprzemocy,
  - 4) rejestrowania dowodów cyberprzemocy,
  - 5) opieki w sytuacji doświadczenia cyberprzemocy,
  - 6) budowania relacji z dziećmi w cyberprzestrzeni
- prowadzą diagnozę zagrożeń dzieci i młodzieży w środowisku szkolnym i poza nim;
- informują dyrekcję szkoły o sytuacji wychowawczej i zagrożeniach oraz o wszelkich problemach uczniów;
- prowadzą pedagogizację rodziców dotyczącą adaptacji ucznia w szkole, profilaktyki uzależnień, komunikacji ;
- zapraszają ekspertów spoza szkoły na zajęcia, spotkania;
- dbają o promocję zdrowego życia, alternatywnych form spędzania wolnego czasu;
- rozpoznają potrzeby materialne uczniów, organizują pomoc w tym zakresie;
- znają program wychowawczo-profilaktyczny i realizują jego treści na prowadzonych zajęciach edukacyjnych, uwzględniają w planach pracy wychowawcy klasy;
- starają się wprowadzać różnego rodzaju programy profilaktyczne;
- prowadzą obserwację uczniów i niezwłocznie reagują na pierwsze niepokojące objawy;
- poznają środowisko rodzinne uczniów;
- utrzymują stały kontakt z rodzicami, informują ich o wynikach w nauce oraz zachowaniu.

5. Wychowawcy klas:

- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły;
- opracowują roczny plan pracy wychowawczo - profilaktycznej dla swoich klas i realizują go w trakcie roku szkolnego, a następnie przygotowują sprawozdanie z jego realizacji i wnioski do dalszej pracy;
- są członkami Zespołu Wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu;
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami;
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, oraz specjalistami Poradnia Psychologiczno - Pedagogicznej;
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji;
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców;
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie;
- podejmują działania wychowawczo-profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych.

6. Rodzice:

- współtworzą Program Wychowawczo – Profilaktyczny;
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczo - profilaktycznej szkoły;
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę;
- zasięgają informacji na temat zachowania się swoich dzieci w szkole;
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie;
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów;
- edukują się w zakresie:
  - 1) kontroli czasu korzystania ich dzieci z Internetu,
  - 2) kontroli i dostępności treści internetowych,
  - 3) diagnozowania wskaźników cyberprzemocy,
  - 4) rejestrowanie dowodów cyberprzemocy,
  - 5) opieki i wsparcia dzieci w sytuacji doświadczenia przez nich cyberprzemocy,
  - 6) budowania relacji z dziećmi w cyberprzestrzeni.

7. Samorząd Uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły;
- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły;
- współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną;
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów;
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego;
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji;
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję.

8. Pracownicy niepedagogiczni szkoły:

- uczestniczą w organizowanych w szkole szkoleniach na temat reagowania w sytuacjach kryzysowych mających miejsce na terenie szkoły (podejrzanie, że uczeń jest pod wpływem alkoholu, narkotyków, posiada środki przypominające narkotyk, dokonał czynu karalnego albo stał się ofiarą agresji czy przemocy);
- informują dyrekcję szkoły, nauczycieli pełniących dyżur lub wychowawcę klasy o każdej zaobserwowanej sytuacji kryzysowej wymagającej natychmiastowej interwencji.

9. Pielęgniarka szkolna podczas pobytu w szkole:

- udziela pierwszej pomocy przedmedycznej na terenie szkoły uczniowi, który wymaga takiej interwencji;
- wzywa pogotowie ratunkowe, jeżeli istnieje zagrożenie zdrowia lub życia ucznia;
- współpracuje z wychowawcami klas w zakresie profilaktyki zdrowia dzieci i młodzieży.

V. Planowane formy i metody realizacji programu

1. Formy realizacji:

- zajęcia z wychowawcą;
- zajęcia edukacyjnych;
- zajęcia pozalekcyjne (zajęcia świetlicowe, koła zainteresowań, zespoły wyrównawcze itp.);
- różnorodne imprezy i formy kulturalne na terenie szkoły (apele, rocznice i uroczystości związane ze świętami narodowymi);
- wycieczki przedmiotowe i krajoznawcze;
- konkursy i olimpiady przedmiotowe;

- wystawy prac plastycznych, inscenizacje teatralne przygotowywane przez uczniów na terenie szkoły;
- wyjścia do placówek kulturalnych (wyjazdy do teatru, muzeum, kina);
- indywidualna praca wychowawcza z uczniem;
- akcje charytatywne (wolontariat);
- zawody i imprezy sportowe;
- samopomoc uczniowska;
- udział w oświatowych programach europejskich oraz współpraca z zagranicznymi placówkami oświatowymi;
- stała aktualizacja strony internetowej promującej szkołę;
- współpraca z rodzicami, która obejmuje:
  - natychmiastowy kontakt w niepokojących przypadkach wychowawczych (telefoniczny, listowny),
  - stały kontakt podczas zebrań, okresowych wywiadówek i konsultacji,
  - stały kontakt i współdziałanie z Radą Rodziców,
- współpraca z instytucjami:
  - Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Przeworsku,
  - Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Przeworsku,
  - Komendą Powiatową Policji w Przeworsku,
  - Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tryńczy,
  - podmiotami realizującymi świadczenia zdrowotne,
  - placówkami doskonalenia nauczycieli.

2. Metody realizacji:

- praca indywidualna;
- praca w zespołach;
- praca w grupach;
- pogadanki;
- dyskusje;
- warsztaty;
- prelekcje;
- debaty;
- krótkie wykłady;
- drama.

VI. Kryteria sukcesu

Uczeń Szkoły Podstawowej im. św. Jana Kantego w Tryńcy:

- 1) ma poczucie przynależności do klasy, szkoły i środowiska lokalnego;
- 2) rozwija umiejętność współpracy i współdziałania;
- 3) dokonuje samooceny i autoprezentacji;
- 4) nie stosuje agresji wobec innych;
- 5) szanuje godność własną i innych;
- 6) prezentuje wysoki poziom kultury osobistej w każdej sytuacji życiowej;
- 7) godnie reprezentuje szkołę;
- 8) potrafi znaleźć pomoc w sytuacjach trudnych;
- 9) odnajduje się w nowych, często skomplikowanych sytuacjach społecznych;
- 10) rozwija swoje zainteresowania i uzdolnienia;
- 11) jest świadomy zalet zdrowego stylu życia, sportu, propaguje go i stosuje na co dzień;
- 12) zna oraz szanuje symbole narodowe i regionalne, wie, jak zachować się wobec nich;
- 13) podtrzymuje i pielęgnuje regionalne oraz narodowe tradycje;
- 14) szanuje dorobek przodków;
- 15) mądrze i rozsądnie korzysta z mediów, w tym zwłaszcza z Internetu;
- 16) potrafi rozpoznać intencje różnych osób, wie czym jest perswazja i manipulacja;
- 17) dąży do rozwijania swoich kompetencji czytelniczych;
- 18) potrafi panować nad uczuciami i emocjami.

VII. Diagnoza zagrożeń dzieci i młodzieży w środowisku szkolnym oraz lokalnym.

Szkoła systematycznie przeprowadza diagnozę sytuacji wychowawczej, profilaktycznej i opiekuńczej uczniów. Wykorzystuje różne metody i narzędzia badawcze, np.

- ankiety skierowane do uczniów, rodziców, nauczycieli;
- sondaże;
- wywiady;
- analiza dokumentacji szkolnej;
- obserwacja bieżąca uczniów, analiza spostrzeżeń i uwag nauczycieli;
- postulaty i wnioski uczniów oraz rodziców;
- rozmowy indywidualne;
- analiza sprawozdań nauczycieli.

VIII. Obszary działań wychowawczo –profilaktycznym

1. Działania skierowane do uczniów klas I - III Szkoły Podstawowej

im. św. Jana Kantego w Tryńczy.

Obszar działań	Zadania, formy realizacji	Odpowiedzialni
Przystosowanie do życia społecznego – kształtowanie postaw, wychowanie do wartości.	Integracja zespołów klasowych.	Wychowawcy klas
	Wzmacnianie poczucia własnej wartości (ja i moje miejsce w klasie).	Wychowawcy klas
	Rozpoznawanie i nazywanie emocji (złość, agresja jak sobie z nią skutecznie radzić).	Wychowawcy klas
	Wyrobienie tolerancji w stosunku do innych.	Wychowawcy klas
	Kształtowanie prawidłowego stosunku do osób niepełnosprawnych.	Wychowawcy klas
	Uczenie alternatywnych sposobów spędzania wolnego czasu.	Wychowawcy klas
	Wpajanie prawidłowych nawyków (odżywianie, stosowne ubieranie, ruch na świeżym powietrzu).	Wychowawcy, pielęgniarka szkolna
Zapewnienie bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego.	Zapoznanie się z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa.	Wychowawcy, policja
	Gdzie szukać pomocy w różnych sytuacjach? (pogadanka).	Wychowawcy klas
Przeciwdziałanie przemocy.	Uświadomienie dzieciom różnic w kontaktach międzyludzkich (zaufanie i ostrożność, gdzie jest granica).	Wychowawcy klas, psycholog z PPP
	Uświadomienie i różnicowanie sytuacji bezpiecznych i niebezpiecznych.	Wychowawcy klas
Umiejętność radzenia sobie ze złością, agresją i przemocą oraz w sytuacjach trudnych.	Warsztaty „Jak radzić sobie z przemocą, agresją i złością?”. Spotkania z policjantem na temat: „Zasady bezpiecznego zachowania się w szkole i poza nią”. „Rozwiązujemy trudne sytuacje w klasie”.	Wychowawcy klas, policjant

Profilaktyka zagrożeń – bezpieczeństwo w szkole.	Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa ucznia w szkole: - zapoznanie z zasadami bezpieczeństwa w czasie lekcji i przerw; - pogadanki na temat bezpieczeństwa w czasie ferii zimowych oraz wakacji; - zapoznanie z planem ewakuacji; - informacja o skutkach niebezpiecznych zabaw.	Wychowawcy klas, koordynator ewakuacji
Promowanie zdrowego stylu życia.	Pogadanki na temat szkodliwości dymu nikotynowego. Pogadanki nt. roli i zasad przestrzegania higieny osobistej, filmy edukacyjne. Prowadzenie zajęć korekcyjnych dla uczniów z grup dyspersyjnych. Przybliżenie uczniom i rodzicom zagadnień związanych z problematyką wad postawy. Dostosowanie wielkości krzeseł i stolików do wysokości uczniów. Prowadzenie różnych form pozalekcyjnych zajęć sportowych. Udział w programach zdrowotnych organizowanych przez PCK, Sanepid	Wychowawcy klas, pielęgniarka, nauczyciele wychowania fizycznego, opiekun szkolnego koła PCK
Wdrażanie do samodzielności.	- kształtowanie umiejętności dokonywania wyboru; - wybór samorządu klasowego; - kształtowanie nawyku dbania o estetyczny wygląd klasy; - przynależność do gromady zuchowej; - wzajemna pomoc w nauce i samoobsłudze; - udział w uroczystościach i konkursach szkolnych; - kształtowanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, z własnymi problemami i emocjami;	Wychowawcy, nauczyciele, rodzice

Kształtowanie postaw obywatelsko-patriotycznych.	- poznanie własnej ojczyzny; - uświadomienie uczniom, że ojczyzna stanowi wielką wartość i że każdy ma wobec niej obowiązki, - wyrabianie wrażliwości na piękno naszej ojczyzny; - kształtowanie uczuć patriotycznych oraz szacunku dla ojczyzny i jej symboli narodowych; -uwrażliwienie na piękno miejsca zamieszkania.	Wychowawcy, nauczyciele, rodzice
Zagospodarowanie czasu wolnego uczniów.	Koła zainteresowań, wiedzy, sportowe. Zajęcia opiekuńczo - wychowawcze. Konkursy, wycieczki, imprezy szkolne. Konsultacje przedmiotowe.	Nauczyciele, wychowawcy klas, Nauczyciel - bibliotekarz
Poznanie reguł zachowania w miejscach publicznych.	- uczniowie stosują formy dobrego zachowania, - biorą udział w imprezach kulturalnych z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i dobrego zachowani,	Nauczyciele, wychowawcy klas

2. Działania skierowane do uczniów klas IV - VII Szkoły Podstawowej

im. św. Jana Kantego w Tryńczy z oddziałami gimnazjalnymi – klasy II i III.

a) Przystosowanie do życia społecznego – kształtowanie postaw, wychowanie do wartości.

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialni
Wspomaganie umiejętności samopoznania.	- wzbogacanie słownictwa dotyczącego samopoznania i samooceny; - wykorzystywanie sytuacji szkolnych do treningu rozpoznawania własnych emocji, uczuć, mocnych i słabych stron; - wdrażanie do autorefleksji.	Wychowawcy klas
Stymulowanie rozwoju samoakceptacji i samokontroli.	- wdrażanie do samooceny i akceptacji samego siebie; - kształtowanie umiejętności kontrolowania zachowania i panowania nad emocjami.	Wszyscy nauczyciele

Wdrażanie do przestrzegania norm współżycia społecznego.	- promowanie zasad bezpiecznego i kulturalnego zachowania się w relacjach społecznych w szkole i poza nią; - kształtowanie umiejętności poszanowania cudzych praw i potrzeb; - wzbogacanie wiedzy dotyczącej ról społecznych, hierarchii i powszechnie akceptowanych wartości.	Wszyscy nauczyciele
Doskonalenie kompetencji emocjonalnych i społecznych.	- wdrażanie do rozpoznawania emocji i uczuć; - rozwijanie wrażliwości społecznej; - kształtowanie umiejętności współpracy w zespole; - kształtowanie umiejętności stosownego zachowania się w sytuacjach trudnych; - ryzykownych i konfliktowych.	Wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotów
Zapoznanie z zasadami funkcjonowania szkoły.	- zapoznanie ze statutem szkoły, programem wychowawczo-profilaktycznym; - uświadomienie uczniom ich praw i obowiązków w szkole, w życiu rodzinnym i społeczeństwie; - tworzenie i kultywowanie zwyczajów i tradycji szkoły.	Wychowawcy klas
Wytwarzanie potrzeby aktywnego udziału w życiu szkoły, stymulowanie postaw prospołecznych.	- kształtowanie poczucia przynależności do wspólnoty klasowej i szkolnej; - kształtowanie pozytywnego wizerunku szkoły i akceptacji obowiązków szkolnych; - kształtowanie poczucia współodpowiedzialności za grupę, umiejętności funkcjonowania w niej, z poszanowaniem zasad tolerancji; - wdrażanie do poszanowania mienia społecznego; - zachęcanie do aktywnego udziału szkoły poprzez pracę w samorządzie uczniowskim.	Wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotów

Rzeczpospolitechnianie wiedzy o historii i kulturze własnego regionu i kraju.	- wzbogacanie wiedzy o regionie i kraju; - zapoznanie z tradycją i kulturą narodową.	Nauczyciele języka polskiego, historii, wos, nauczyciel bibliotekarz, wychowawcy klas
Rozwijanie poczucia tożsamości narodowej i więzi z tradycjami.	- kształtowanie przywiązania do kraju i jego kulturowego dziedzictwa; - wpajanie patriotyzmu; - kształtowanie tożsamości narodowej przy jednoczesnym otwarciu na wartości kultury krajów UE.	Wychowawcy klas, wszyscy nauczyciele
Kreowanie pożądanych postaw wobec obowiązków.	- zwracanie uwagi na przestrzeganie przez uczniów procedur zawartych w Statucie Szkoły; - eliminowanie niewłaściwych zachowań i lekceważenie obowiązków szkolnych; - stymulowanie aktywności uczniów w społeczności klasowej, szkolnej i lokalnej.	Dyrekcja szkoły, wszyscy nauczyciele

b) Promocja zdrowia.

Zadania	Sposobny realizacji	Odpowiedzialni
Uczenie zasad zdrowego stylu życia.	- rozmowy rodziców z dziećmi, - pogadanki, dyskusje na godzinach wychowawczych, - realizacja edukacji prozdrowotnej, - cykl tematów realizowanych na lekcjach biologii.	Rodzice, wychowawcy klas, nauczyciel biologii, wychowania fizycznego, pielęgniarka szkolna
Rozwijanie sprawności fizycznej.	- lekcje wychowania fizycznego, - imprezy sportowe, rozgrywki międzyklasowe, szkolne, gminne	Nauczyciele wychowania fizycznego
Dbanie o zdrowy styl życia dzieci i młodzieży	- prelekcje na temat szkodliwości długotrwałego siedzenia przed komputerem i telewizorem, - higiena pracy umysłowej.	Rodzice, wszyscy nauczyciele (zwłaszcza nauczyciel informatyki), wychowawcy klas
Uświadamianie uczniom, iż człowiek, jego zdrowie, godność, stanowią wartość najwyższą.	- rozmowy na lekcjach religii, języka polskiego, wiedzy o społeczeństwie a także w ramach godzin wychowawczych i wychowania do życia w rodzinie.	Nauczyciel religii, języka polskiego, wiedzy o społeczeństwie, wdzwr, wychowawcy

Organizowanie pomocy w nauce.	- wychowawcy organizują pomoc koleżeńską, - organizacja zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, - konsultacje przedmiotowe.	Wszyscy nauczyciele, uczniowie, Samorząd Uczniowski
Stwarzanie wychowankom warunków umożliwiających rozwój.	- nauczyciele stosują aktywne metody nauczania, - przestrzegają dobrych zasad i obyczajów szkoły, - aktywnie pełnią dyżury podczas przerw na korytarzach, - kontrolują uczniów i pilnują dyscypliny w klasie, - organizują pracę z uczniem zdolnym, - motywują uczniów do udziałów w zawodach sportowych.	Wszyscy nauczyciele, pracownicy szkoły
Promowanie zachowań proekologicznych	- propagowanie akcji ekologicznych w środowisku lokalnym, - zbiórka surowców wtórnych (makulatura, baterie).	Nauczyciel biologii, wychowawcy klas, Samorząd Uczniowski, ZHP

c) Przeciwdziałanie przemocy i przestępczości – bezpieczeństwo w szkole.

Zadania	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni
Wzmacnianie poczucia odpowiedzialności za siebie i społeczne.	- spotkania uczniów, nauczycieli i dyrektora na apelach porządkowych, - pogadanki, dyskusje, scenki rodzajowe, plakaty, - przydział ucznia do ławki, informacja pisemna w dzienniku, - dopilnowanie na wszystkich lekcjach, aby uczeń siedział w swojej ławce.	Dyrekcja, wychowawcy klas, nauczyciele, Samorząd Uczniowski, pracownicy szkoły
Przeciwdziałanie i redukcja agresji (słownej, fizycznej, psychicznej) w szkole, domu i środowisku lokalnym.	- pogadanki na godzinach wychowawczych, - projekcja filmu, dyskusja w oparciu o obejrzany film, - indywidualne rozmowy z uczniami na temat zachowań agresywnych, - bieżąca analiza wpisów w dziennikach dot. zachowania mająca na celu wyłonienie uczniów stosujących przemoc, agresję, - rozmowy z rodzicami uczniów agresywnych, współpraca z rodzicami tych uczniów w celu wyeliminowania	Wychowawcy klas, nauczyciele, rodzice

	niewłaściwych zachowań, - spotkania z przedstawicielami instytucji państwowych: policja, kurator sądowy, - skuteczne reagowanie na wszelkie przejawy agresji.	
Uczenie alternatywnych sposobów rozwiązywania konfliktów.	- dyskusje i ćwiczenia na godzinach wychowawczych, - dramy, scenki rodzajowe, - stała kontrola działań dzieci przez rodziców i nauczycieli.	Rodzice, nauczyciele, wychowawcy klas
Kształtowanie umiejętności radzenia sobie z negatywnymi emocjami.	- wskazywanie wzorców pozytywnych zachowań, - dbałość o rozwój osobowości uczniów, - zwiększanie szacunku do samego siebie.	Nauczyciele, wychowawcy klas
Pokazanie rodzicom właściwych sposobów radzenia sobie z agresją u dzieci.	- współpraca z instytucjami działającymi na rzecz pomocy rodzinie, - wskazanie rodzicom możliwości skorzystania z pomocy poradni specjalistycznej.	Wychowawcy klas, nauczyciele
Podnoszenie kultury słowa, eliminowanie wulgaryzmów ze słownika ucznia.	- prowadzenie lekcji języka polskiego na temat kultury języka pisanego i mówionego, - dyskusje na lekcjach religii i godzinach wychowawczych. - natychmiastowe reagowanie wychowawcze na przypadki używania wulgaryzmów, - apele szkolne poświęcone tej tematyce.	Nauczyciele języka polskiego, religii i wychowawcy klas, wszyscy nauczyciele

d) Profilaktyka uzależnień – bezpieczeństwo w szkole.

Zadania	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni
Dostarczanie wiedzy o szkodliwości palenia papierosów, picia alkoholu, zażywania narkotyków, o dopalaczach.	- projekcja filmów video, referaty, prelekcje, plakaty na temat uzależnień; -biblioteka gromadzi literaturę dotyczącą tego tematu; - przeprowadzenie zajęć warsztatowych z profilaktyki antynikotynowej oraz zajęć z zakresu przeciwdziałania picia alkoholu;	Nauczyciele biologii, wychowawcy klas, wszyscy nauczyciele

	- pozyskanie do współpracy w walce z nałogiem rodziców, policji i innych instytucji; - udział w spektaklach profilaktycznych organizowanych przez szkołę i inne instytucje.	
Uczenie podejmowania decyzji ze szczególnym uwzględnieniem konstruktywnego odmawiania.	- walce z nałogiem rodziców, policji i innych instytucji; - udział w spektaklach profilaktycznych organizowanych przez szkołę i inne instytucje. sytuacji nacisku, - filmy instruktażowe.	Wychowawcy klas, wszyscy nauczyciele

e) Ochrona przed negatywnym wpływem świata wirtualnego (Internet) i mediów.

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialni
Doskonalenie umiejętności rozpoznawania zagrożeń związanych z korzystaniem z Internetu.	- zapoznanie z zagrożeniami związanymi z korzystaniem z Sieci - proponowanie wiedzy na temat symptomów uzależnienia od Internetu; - informowanie o wpływie „niebezpiecznych” stron na psychikę i zachowanie; - zapoznanie ze wskazówkami bezpiecznego korzystania z Internetu.	Dyrekcja, wychowawcy klas, nauczyciele informatyki, nauczyciele przedmiotów
Wdrażanie zasad bezpieczeństwa obowiązujących w Internecie	- kształtowanie umiejętności ochrony własnych danych osobowych; - wpajanie zasady ograniczonego zaufania w kontaktach z osobami znanymi wyłącznie z Internetu.	Wychowawcy klas, nauczyciele informatyki
Promowanie internetowych zasad dobrego wychowania – Netykiety. Eliminowanie cyberprzemocy.	- propagowanie wiedzy na temat form cyberprzemocy; - uświadamianie konsekwencji przemocy w sieci dla ofiar i sprawców tego typu działań; - kształtowanie pożądanych postaw i zachowań zmniejszających ryzyko bycia ofiarą cyberprzemocy.	Nauczyciele informatyki, wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotów
Kształtowanie umiejętności segregowania i krytycznego odbioru informacji oraz wytworów kultury masowej.	-wpajanie zasad ograniczonego zaufania do informacji w mediach, - popularyzowanie filmów; programów, przedstawień prezentujących pozytywne wartości.	Nauczyciele przedmiotów, wychowawcy klas

f) Kształtowanie umiejętności interpersonalnych

Zadania	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni
Wzmacnianie więzi między rodzicami i dziećmi.	- okazywanie szacunku rodzicom jako pierwszym Wychowawcom; - efektywne wykorzystanie wywiadówek w celu wzmacniania więzi rodziców i dzieci.	Rodzice, wszyscy nauczyciele
Wzmacnianie poczucia przynależności do grupy klasowej.	- wycieczki klasowe, wyjścia do kina, teatru, muzeum, itp.; - zabawy integracyjne; - działania integrujące klasę np. opłatek klasowy; - obchody dnia wiosny; - dyskoteki i inne spotkania okolicznościowe związane ze świętami i tradycjami.	Wychowawcy klas, samorządy klasowe, Samorząd Uczniowski, opiekunowie Samorządu Uczniowskiego
Ćwiczenia umiejętności wczuwania się w położenie innej osoby.	- scenki, rozmowy, drama; - szerzenie działalności charytatywnej.	Wychowawcy klas, Samorząd Uczniowski, wszyscy nauczyciele
Organizowanie pomocy uczniom mającym problemy w szkole i w domu.	- organizowanie pomocy koleżeńskiej; - prowadzenie zajęć dydaktyczno - wyrównawczych; - konsultacje przedmiotowe.	Wychowawcy klas, nauczyciele, Samorząd Uczniowski
Wzmacnianie poczucia własnej wartości.	- rozbudzanie uczuć patriotycznych; - przekazywanie informacji o bogatej przeszłości i tradycji narodu; - motywowanie do udziału w akademiach i uroczystościach.	Nauczyciele historii, języka polskiego, muzyki, religii, wychowawcy klas, wszyscy nauczyciele
Kształtowanie właściwych postaw uczniów poprzez ukazywanie odpowiednich wzorców.	- podtrzymywanie tradycji związanych z organizacją apeli szkolnych; - zaangażowanie religijne - administrantura w kościele; - organizowanie spotkań z ciekawymi ludźmi.	Wszyscy nauczyciele, w szczególności nauczyciele historii, języka polskiego, religii, wychowawcy klas
Kształtowanie poprawnej komunikacji.	- integrowanie uczniów na zajęciach wychowawczych (np. zaufaj drugiej osobie, mówimy sobie miłe rzeczy); - scenki rodzajowe: utrwalanie 3 magicznych słów: proszę - dziękuję - przepraszam.	Wszyscy nauczyciele, wychowawcy klas

g) Wyrabianie potrzeby uczenia się, rozwijania zainteresowań

Zadania	Sposób realizacji	Odpowiedzialni
Przygotowanie rodziców i nauczycieli do motywowania uczniów do nauki i pomagania im w trudnościach w uczeniu się.	- uzupełnienie księgozbioru biblioteki szkolnej opozycje dotyczące pracy z uczniem mającym trudności w nauce oraz efektywnych metod pracy umysłowej; - informowanie rodziców o możliwości korzystania z pomocy Poradni Pedagogiczno-Psychologicznej; - konsultacje indywidualne dla uczniów i rodziców; - prelekcje audiowizualne dla rodziców.	Nauczyciel bibliotekarz, wychowawcy klas
Rozwijanie zainteresowań naukowych wśród dzieci i młodzieży.	- stosowanie aktywnych metod nauczania, wykorzystywanie multimedialnych środków dydaktycznych, stosowanie technologii informacyjnej na zajęciach szkolnych, - wykorzystywanie komputerowych programów edukacyjnych, - ukazywanie młodych ludzi z najbliższego środowiska, którzy dzięki nauce osiągnęli życiowy sukces, - łączenie nauki z zabawą oraz „zdrową” rywalizacją.	Nauczyciele, wychowawcy klas, Samorząd Uczniowski, ZHP
Kształtowanie umiejętności wykorzystania własnego potencjału.	- motywowanie do nauki i rozwoju; - rozbudzanie ciekawości poznawczej; - rozwijanie zdolności twórczego myślenia; - praca z uczniem zdolnym; - rozbudzanie i poszerzanie zainteresowań uczniów; - wspieranie uczniów o specyficznych potrzebach edukacyjnych i emocjonalnych.	

Zapoznanie uczniów z nowatorskimi metodami uczenia się.	- realizacja lekcji wychowawczych mających na celu pokazanie uczniom technik szybkiego uczenia się, - zaznajomienie uczniów z metodami uczenia się danego przedmiotu, - wykorzystanie komputera i zasobów Internetu do nauki szkolnej.	Wychowawcy klas, wszyscy nauczyciele, nauczyciel informatyki
Przygotowanie uczniów do wyboru szkoły ponadgimnazjalnej.	- spotkania z psychologiem z Poradni Psychologiczno -Pedagogicznej, - warsztaty zawodoznawcze: „Kim będę”, - udział w akcjach: Dzień Otwartej Szkoły, - udostępnianie aktualnych informacji o szkolnictwie ponadgimnazjalnym (gazetki informacyjne, informatory, strony WWW szkół ponadgimnazjalnych), - wyjazdy do zakładów pracy, - „100 pytań do”... rodzica wykonującego ciekawy zawód, organizacja spotkań.	Wychowawca klasy III gimnazjum, doradca zawodowy M. Lis-Nakonieczna

h) Profilaktyka zagrożeń

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialni
Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa ucznia w szkole.	-eliminowanie zagrożeń pożarowych; - zapoznanie z planem ewakuacji szkoły; - uświadomienie uczniom zachowania spokoju, porządku i dyscypliny podczas ewakuacji; - zapewnienie bezpieczeństwa podczas przerw międzylekcyjnych; - omawianie zasad bezpieczeństwa podczas zabaw oraz w czasie wolnym; uświadomienie skutków; - zapoznanie z regulaminem wycieczek szkolnych; - zasady udzielania pierwszej pomocy; - eliminowanie zagrożeń związanych z zachowaniami ryzykownymi uczniów.	Dyrekcja szkoły, wszyscy nauczyciele
Kształtowanie umiejętności samodzielnego, codziennego dbania o własne bezpieczeństwo.	- zapoznanie ze znakami drogowymi, podstawowymi zasadami ruchu drogowego; - kształtowanie umiejętności oceny sytuacji na drodze i zaplanowania odpowiedniego postępowania.	Nauczyciele techniki, wychowawcy klas, nauczyciel edukacji dla bezpieczeństwa

i) Upowszechnianie czytelnictwa – rozwijanie kompetencji czytelniczych.

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialni
Budzenie zainteresowań czytelniczych.	- kształtowanie umiejętności korzystania z różnych źródeł informacji; - kształtowanie emocjonalnego stosunku do książki jako źródła przeżyć i wiedzy; - wyrabianie postawy szanowania księgozbioru.	Nauczyciel bibliotekarz, nauczyciele języka polskiego, wychowawcy klas
Budzenie ciekawości poznawczej.	- rozwijanie twórczej inwencji; - rozwijanie wyobraźni i fantazji ucznia; - dostarczanie wiadomości na temat najbliższego otoczenia.	Wszyscy nauczyciele, nauczyciel bibliotekarz, wychowawca świetlicy
Rozwijanie mowy.	- kształcenie umiejętności poprawnych wypowiedzi; - kształcenie umiejętności wyrażania myśli; - wzbogacanie zakresu pojęć; - wspomaganie wszechstronnego i harmonijnego rozwoju.	Nauczyciele języka polskiego, nauczyciele przedmiotów

j) Eliminowanie zjawiska wagarowania

Zadania	Sposób realizacji	Odpowiedzialni
Współpraca z rodzicami w zakresie kontroli realizacji obowiązku szkolnego. Uświadomienie uczniom zagrożeń wynikających z przebywania poza szkołą bez opieki nauczycieli i rodziców.	- kształtowanie u rodziców postawy odpowiedzialności za postępowanie dziecka w szkole; - stała kontrola frekwencji na wszystkich zajęciach; - pogadanki, dyskusje, na zajęciach wychowawczych uświadamiające zagrożenia związane z wagarowaniem.	Wychowawcy klas, nauczyciel WOS, religii, wychowania do życia w rodzinie
Budzenie poczucia zdyscyplinowania i odpowiedzialności za wyniki swojej pracy i swoją przyszłość.	- kształtowanie umiejętności asertywnego odmawiania; - organizacja zajęć warsztatowych podczas lekcji wychowawczych; - pogadanki, dyskusje, na temat obowiązków wynikających z pełnienia określonych ról społecznych: ucznia, członka rodziny, itp.	Wychowawcy klasy, nauczyciele przedmiotów

IX. Ewaluacja programu.

Przebieg pracy wychowawczo - profilaktycznej i jej efekty będą poddawane systematycznej kontroli, obserwacji i ocenie. Wyniki ewaluacji programu posłużą do jego modyfikacji w miarę potrzeb. Wnioski z końcowej ewaluacji zostaną wzięte pod uwagę przy planowaniu działań wychowawczo-profilaktycznych szkoły na rok 2018/2019.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły Podstawowej im. św. Jana Kantego w Tryńczy opracował zespół w składzie:

Ewa Szela – przewodnicząca,

Zygmunt Kulpa – członek

Magdalena Młynarska – członek

Beata Konnak – członek

Waldemar Szewczyk – członek

Małgorzata Lis- Nakonieczna – członek

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły Podstawowej im. św. Jana Kantego w Tryńczy został pozytywnie zaopiniowany i przyjęty uchwałą Rady Pedagogicznej z dnia 27 września 2017 r.